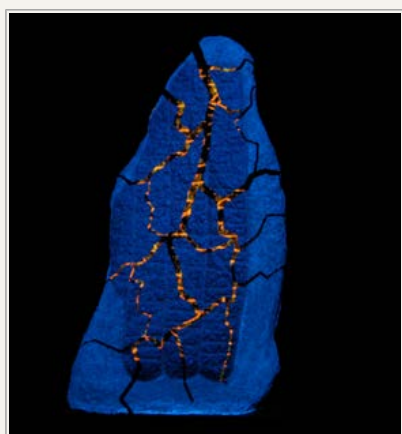

SPROGMUSEET

Redaktør: Ole Stig Andersen

Mejlbystenen

 Af [Ole Stig Andersen](#) 2. november 2009 • I kategorien [Formidling](#), [Runer](#)

Mejlbystenen, Kulturhistorisk Museum Randers

På [Kulturhistorisk Museum Randers](#) står Mejlbystenen, en mandshøj runesten med indskriften:

Åne rejste denne sten efter sin søn Eskil der døde på togt med Tore i Øresund

(Jeg ville gerne have kunnet bringe teksten i runer, men dem kunne jeg ikke finde. Nationalmuseets nye webresurser med [alle danske runeindskrifter](#) er desværre i udu for tiden.)

Stenen står for sig selv, ikke i sit eget rum, men afskærmet på tre sider af sort stof eller noget lignende. Der er en særlig stemning omkring den. Noget mystisk som den står der i mørket, en atmosfære af andægtig forventning, den er jo interaktiv, har personalet gjort opmærksom på. Hvad mon den kan?

Når man træder nærmere stenen, går det interaktive forløb i gang. Det består af to dele.

Første del er en lille animation af teksten på stenen i enkel, sort silhuet. Vi ser Åne sende Eskil og Tore

afsted. Ude på havet dør Eskil, for mig at se ser det ud som om han drukner, men det står der ikke noget om på stenen. Der kommer bud tilbage og vi ser – og hører – Åne riste runerne i stenen.

Så er der et mellemspill med vind og vejr som jeg fortolker som årenes gang. Stenen står nu i den mest bedårende smukke blå farve, som så krakelerer, og runeteksten træder frem, med hvert ord fremhævet i hver sin farve. Vi er i gang med forestillingens anden del.

Pludselig glider alle ordene ned over stenens ujævne overflade og lægger sig til rette hulter til bulter på museumsgulvet foran. Hvad nu? Heldigvis er andre gæster vaksere end mig, eller har læst i brochuren: Man skal sparke ordene tilbage på plads på stenen. Og jeg sparker til et af de farvede ord på gulvet, og så glider det tilbage på sin plads. Der er en femten ord i alt eller så, men jeg har ingen trang til at sparke til mere end et par stykker. Resten ordner en lille pige heldigvis. Hun synes det er sjovt.

Hele forestillingen varer fem minutter og kan ses på YouTube [her](#).

Den interaktive Mejlbysten er produceret af [Tekne Production](#) ved [Centre for Advanced Visualization and Interaction](#), Århus Universitet, og har fået [megen omtale og ros](#), både i Danmark og internationalt.

Da jeg så den blev jeg også benøvet, sammenlignet med en almindelig runesten der ellers bare ville stå der, grå og beskrevet. Mejlbystenen står i ensom, iscenesat majestæt og udgør et fantastisk vellykket 'lærred' for animationen.

Men var det egentlig interaktivt? Hvad lærer man egentlig?

Ikke noget om runer og deres struktur, i hvert fald. Faktisk er der bare to elementer i forløbet: Animationen af Eskils død og tilbagesparkningen af runeordene fra gulvet til stenen. Det første er ikke spor interaktivt, og det andet er kun interaktivt i den forstand at man selv bestemmer hvilken rækkefølge ordene bliver sparket tilbage i, men det er også

Seneste sprognyheder

4/5	Sprogforskerne fandt en skat i skoven politiken.dk
27/4	Lille indsats styrker små børns sprog www.dr.dk
26/4	Lad os komme det danske 'jantekomma' til livs politiken.dk
23/4	Ud med sproget - Berlingske Mener www.b.dk
20/4	Unikt runefund i centrum af Odense videnskab.dk
4/1	John Holm, Pioneer in Linguistics, Dies at 72 www.nytimes.com
10/8	Young women, give up the vocal fry and reclaim your strong female voice www.theguardian.com
20/5	Bill Funding Native Language Programs Passes mtpr.org
17/5	Sounds Of The Pilbara II: Songs In Language finishes recording - WAM - West Australian Music wam.org.au
13/5	Seven US Senators Introduce Bill to Promote Preservation of American Indian Languages - Native News Online nativenewsonline.net

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sproguseet.dk på et større kort

Mere i kategorien 'Formidling'

(Næsten) Alt Om Sprog – Stand Up Research 2013
Svensk tv-serie om verdens sprog
TV-serie om sproget
Grænseforeningens kulturmedambassadører

Mere i kategorien 'Runer'

Dansk tunge
Danske runeindskrifter
De arma goterna

Nye kommentarer

Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?
Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish
Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet
Mads Haupt til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
Monica Scheuer til Jødiske efternavne
jane til Jødiske efternavne

det. Man lærer faktisk intet om runer.

Over på [Formidlingsnettet](#) har Benjamin Asmussen gjort sig nogle [tanker om interaktivitet](#). Han stiller krav om "vekselvirkning" og giver først nogle eksempler hvor publikum "gør noget", men ikke noget interaktivt:

- *Ved en model af en by kan gæsten trykke på en knap og et lys tændes for at markere en bestemt bygning.*
- *I en udstilling om kolonihandel kan man tage proppen af en række flasker for at lugte hvordan udvalgte varetyper lugter.*
- *Ved en varmluftballon kan man tænde for blæseren, der derefter varmer luften i ballonen op i et på forhånd defineret tidsrum, så ballonen stiger til vejrs.*

Hertil kunne jeg føje

- *Nogle runeord kan sparkes tilbage på deres plads på stenen. Rækkefølgen er uden betydning.*

Heroverfor stiller Asmussen nogle situationer der ER interaktive:

- *Ved et tryk på en knap blæser en vældig luftstrøm til vejrs, og derefter kan man sætte en eller to små badebolde ind i luftstrømmen, se dem stige til vejrs, og derefter blokere for luftstrømmen med hænderne for at se hvordan boldene stiger eller falder.*
- *Diverse former for digitale spil hvor spilleren tager beslutninger i relation til de udstillede objekter og derefter stilles overfor nye muligheder alt efter sit foregående valg. Gode eksempler er ostindiefartsimulatoren på [Museum of London Docklands](#) eller [den jødiske dames kuffert](#) på Jüdisches Museum i Berlin.*
- *"Maskinen" på [Brede Værk](#) hvor flere besøgende arbejder sammen om at skabe en industriel produktion. Spillerne udfører industriarbejde og deres dygtighed og hastighed påvirker spillet, der igen får deltagerne til at ændre adfærd.*

Mejlbystenen er et smukt stykke formidlingsarbejde, men der er vist ikke noget interaktivt ved den.

Læs også:

1. [Danske runeindskrifter](#) Hjemmesiden Danske Runeindskrifter er en populærvidenskabelig præsentation af det danske indskriftmateriale med de senest publicerede tolkninger, ikke en tilbundsående, samlet gennemgang eller en fornyet undersøgelse af hver enkelt runeindskrift, selvom...
2. [Runinskrifter som inte betyder någonting](#) På Nationalmuseet i Köpenhamn förvaras den märklige runstenen från Sorup på Fyn. Stenen är idag inte längre del av utställningen, men det beror knappast på publikens ointresse. Den tilldrog sig...
3. [Kan man bruge tegnsprog med en blind person?](#) test...
4. [De arma goterna](#) Wilhelm Marstrands store vægmaleri fra 1866 i Roskilde Domkirke: "Christian IV på "Trefoldigheden" i Søsletet på Kolberger-Heide" i 1644. Det var her "gotens [svenskernes] 'hjælm og hjerne brast" og kongen...

Tagget med: Alfabeter, animation, Anmeldelser, Benjamin Asmussen, bogstaver, Danmark, Dansk, Formidling, Formidlingsnettet, Mejlbystenen, museer, mørke, Nationalmuseet, runer, skrift, video

3 kommentarer

Benjamin Asmussen

2. november 2009 • 12:01

Jeg er selv helt vild med dette smukke stykke formidlingskunst, men er helt enig med dig i at installationen ikke er interaktiv. Der er ganske rigtig en tendens til at kalde alt, der ikke ligner en traditionel museumudstilling, for interaktivitet, men det mener jeg som sagt er at forsimple tingene. Hvis man skulle sætte et begreb på Mejlbystenen skulle det snarere være levendegørelse eller hands-on (eller måske snarere feet-on!).

Jeg har tidligere også skrevet lidt om formidlingstypen, som jeg kalder teknomagi, på Fyrskibet.dk: <http://fyrskibet.dk/teknomagi/>

Med venlig hilsen
- Benjamin Asmussen
Handels- og Søfartsmuseet

Svar

Henrik Klindt-Jensen

25. oktober 2012 • 20:34

Dette klip viser det moderne begreb "museum". Mange opfatter ordet som betydende "forstening", men her ser vi "museum" i den moderne forstand: nemlig som levendegørelse af fortid og geografisk fjerne egne. Det er ikke liv, der bliver sten, det er her ovenikøbet en sten, som bliver levende. Når vi taler om "sprogmuseum" opfatter mange det som en måde at indfange sproget som sommerfugle og så at sætte dem på nål – at dræbe for at udstille. Det moderne museum er imidlertid levendegørelse, hvor sommerfuglestøvet netop er til stede igen. "Sprogmuseum" er iliveholdelse, genoplivning, liv i

Inglês til Sprogene i Mozambique

Birgit Eggert til Hvad er der blevet af Maren?

Grethe Movsing til Hvad er der blevet af Maren?

Henrik Klindt-Jensen til Ded borrihjolmska måled

Artikler om

aktuelle sprog Alfabeter Anmeldelser arabisk

Biblen bogstaver børn Danmark **Dansk** Dialekter

engelsk esperanto Formidling fransk identitet

konsonanter Medier modersmål Musik Navne norsk **Ord**

ordbøger ordforråd oversættelse Plansprog religion

romanske sprog russisk Sjøv skriftsprog sprogdød Sproggeografi

sprogkort **Sprogpolitik** sprogteknologi

svensk truede sprog tv tyrkisk tysk Udtale

Underholdning video vokaler

Arkiv	Resources
januar 2015	Ethnologue: Languages of the World
december 2014	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
november 2014	LL-Map: Language and Location
maj 2014	LL-Map: Language and Location
marts 2014	Minority Rights Group
februar 2014	OmniGlot. Writing Systems and Languages of the World
oktober 2013	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
august 2013	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
marts 2013	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
januar 2013	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
december 2012	
november 2012	
oktober 2012	
september 2012	Bogstavlyd
juli 2012	Dansk sprognavn
juni 2012	Den danske ordbog
maj 2012	Dialekt.dk
april 2012	dk.kultur.sprog
marts 2012	Korpus.dk
februar 2012	Nye ord i dansk på nettet (NOID)
januar 2012	Ordbog over det danske sprog
december 2011	Ordnet. Dansk sprog i ordbøger og korpus
november 2011	Sproget.dk
oktober 2011	Svenska Akademien
september 2011	Ø (Schwa.dk)
august 2011	
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	
februar 2011	
januar 2011	
december 2010	
november 2010	
oktober 2010	
september 2010	
juni 2010	
maj 2010	
april 2010	
marts 2010	
februar 2010	
januar 2010	
december 2009	

mangfoldighed i stedet for en klode, hvor alle taler noget som vi kalder "engelsk" til ærgelse for englænderne.

Svar

november 2009
oktober 2009
september 2009
august 2009
juli 2009
juni 2009
maj 2009
april 2009
marts 2009

Laurits

2. november 2009 • 13:36

Ud fra hvad jeg kan se på de billeder, jeg lige kunne finde på internettet, vil jeg mene at runeteksten er:

(qni risþ stin þansi aft áskl sun sin ias tauþr uarþ maþ þuri i ura suti)

Svar

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.